

Brigitte Theeuwen

De woonomgeving van veel mensen in Amsterdam gaat de komende jaren veranderen. De gemeente wil de Westelijke Tuinsteden een nieuw gezicht geven en ambieert er een aantrekkelijk woon-, werk-, en leefgebied van te maken. Dat kan alleen als je weet voor wie het aantrekkelijk moet worden en wat die bewoner aantrekkelijk vindt. Dus moeten de huidige bewoners actief betrokken worden bij de vernieuwing. Tot nu toe is daarbij vooral de stem van migrantenvrouwen onhoorbaar gebleven. Reden voor Fenna Ulichki, van bureau Parkstad gemeente Amsterdam, om een project te ontwerpen dat de mening en wensen van deze vrouwen naar voren zal brengen in de komende jaren.

Vrouwenstemmen kleuren de vernieuwing

In de Westelijke Tuinsteden Geuzenveld-Slotermeer, Bos en Lommer, Slotervaart en Osdorp wonen medio 2004 zo'n 160.000 inwoners: 47% is niet-westers allochtoon, onder hen zo'n 20.000 allochtone vrouwen, voornamelijk met Turkse en Marokkaanse wortels. In 2015 zal naar schatting 60% van de bevolking een niet-westerse allochtone achtergrond hebben. Het renovatieplan houdt onder andere in dat er 13.500 corporatiewoningen worden gesloopt en 24.000 nieuwe woningen worden gebouwd. Grote vraag is hoe de vernieuwing in de fysieke ruimte verbonden kan worden met sociale en culturele vernieuwing. De oplossing die de gemeente Amsterdam formuleert luidt: "de betrokken bevolking moet participeren in de besluitvorming en betekenis geven aan de eigen omgeving. Op die manier kan de stedelijke vernieuwing een voertuig zijn voor emancipatie, participatie en burgerschap waarbij verschillende bewonersgroepen nieuwe kansen krijgen tot participatie en zelfontplooiing."

Verborgene experts

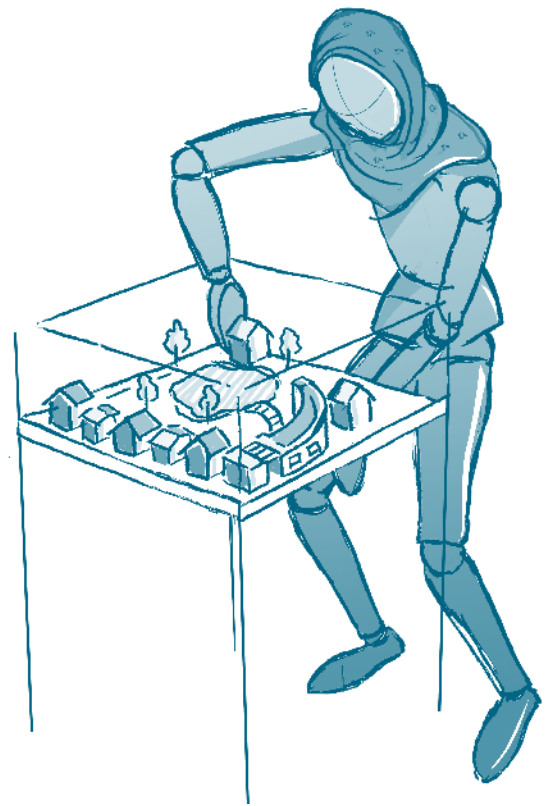
Fenna Ulichki onderstreept het belang van de stem van (migranten)vrouwen die zij typeert als verborgene experts en de stille managers van de huiselijke omgeving: "hun betrokkenheid is

nodig, zowel voor hen zelf om emancipatorische redenen, als voor de kwaliteit van het beleid. Dat is pas goed te noemen als het zich richt op de diverse bevolkingsgroepen in de wijken.

Migrantenvrouwen die nog niet op de hoogte zijn van de komende veranderingen willen we daarom informeren en betrekken. Voor hen is een cursus ontwikkeld "Wonen in West" die door het Amsterdams Steunpunt Wonen wordt gegeven, met als doel invloed te kunnen uitoefenen op je woonomgeving. Er zijn in drie wijken cursussen gegeven en de ongeveer 15 deelnemers per cursus ontvangen aan het eind een certificaat dat als het even kan door de wethouder van het betreffende stadsdeel persoonlijk wordt uitgereikt. Ook de komende jaren worden die cursussen nog aangeboden via vrouwenorganisaties en vrouwencentra, want daaraan is nog steeds behoefte."

Hongerig

In de afgelopen jaren zijn er al enkele projecten uitgevoerd in West die een nieuw potentieel aan kadervrouwen hebben opgeleverd. Een deel van deze veelbelovende vrouwen, die nu nog niet in een positie zitten om mee te besluiten, worden uitgenodigd en aangemoedigd om daar wel te komen middels een kadertraining en een

stage. Centraal staan het nadenken over de stedelijke vernieuwing, het leren vergaderen, leren inspreken en leren effectief invloed uit te oefenen. Fenna Ulichki: "Deze training is inmiddels in drie stadsdelen gegeven en bij een ervan was ik zelf betrokken. Daar valt op dat de vrouwen echt graag willen, hongerig zijn naar meer: ze vinden het zo jammer dat ze moesten stoppen." In het projectplan is voorzien dat er na de cursus een stage is bij een van de organisaties die bij

de stedelijke vernieuwing zijn betrokken, zoals woningbouwcorporaties, wijkopbouworgaan en welzijnswerk. Maar ook zelforganisaties en stadsdeelraden kunnen zich actief openstellen en ruimte maken voor stagiaires.

Nulmeting

Het is een expliciete doelstelling van het project om het aantal vrouwen in besturen en in de politiek aantoonbaar toe te laten nemen. Op dit moment wordt daarom een nulmeting verricht door de Vrije Universiteit van Amsterdam en in 2010 wordt opnieuw gemeten om te zien in hoeverre dit

doel is gerealiseerd. In de tussentijd moet er volgens Fenna met creativiteit en slimheid iets worden gedaan aan het draagvlak op bestuurlijk niveau van de betrokken organisaties, want dat gaat niet vanzelf: “Op medewerkersniveau is er betrokkenheid en de organisaties hebben intenties uitgesproken om aan dit project mee te werken, maar feitelijk vraagt het ruimte maken en je openstellen voor migrantenvrouwen een kleinschalig project binnen elke organisatie. We zien nu dat we meer moeten communiceren en kaders moeten organiseren om de verandering structureel te maken”.

Podium voor eigenwijze visies

In de tussentijd gaan de kadervrouwen gewoon door: met behulp van coaches en door elkaar te ondersteunen gaan ze zelf op zoek naar geschikte plekken om actief te worden en het geleerde in de praktijk te brengen. Deze vrouwen laten zich niet snel uit het veld slaan: zij hebben een mening en komen daarvoor uit, zij kennen hun waarde voor hun woonomgeving en zij gebruiken de training zoals deze bedoeld is: als een podium voor eigenwijze visies. ■